

הרצאה לחשיג הספר יפנה :

E. W E I N T R A U B

1797 PROSPECT PL.

BROOKLYN, N. Y.

מ ו ד ע ה

דמי ההכנסה היותר על היציאה של הספר מוקדש הוא להגני תרי
מוסדות הגדולים והקדושים בארצינו הק' " ח ב ר ה פ ע י ל י ם "
" ו ק ר ן ה י ל ד " המצילים ילדי ישראל מידי טמיון רוחני של שמד.
וכל המקיים "נפש" אחת מישראל כאילו קיים כל התורה כולה ובזכות צדקה זו
נזכה לצאת מטמיון הרוחני של גלותינו ויאירו עינינו באור דעת אמת זנגלה
כבוד ה'. ואז וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר.

Printed in the United States of America by

נדפס בדפוס "בלשן"

בהנהלת מ. שוסטערמאן ושד"ב סעוזנער

238 Belmont Avenue, Brooklyn 7, N. Y.

מכתב הסכמה מאת כבוד מורי ורבי שליט"א

ב"ה

כ"ו אייר תשט"ז

פותחין בבשורה להודיע בשער בת רבים, כי ראיתי אילן בבלובו, אשר מאז הכרתיו לדולה מים עמוקים ממעינות הברכה של תורה ויראה. ובמשך שבתו באהלה של תורה בישיבת מיר הק', הבשילו ענפיו פרי שביכרה, וביכורים טעונים קריאה, ונקרא שם הספר "פתיחי שערים". וכאשר הגיעו גליונות הספר לידי, ועיינתי בהם אחת הנה ואחת הנה, ונתבשמתי מדבריו, ראיתי כי משמיא קא זכי ליה להמחבר להתגדל לאילנא רברבא, וידיו רב לו לשאת ולתת במלחמתה של תורה כאחד הלומדים המובהקים, וברכתי עליו ברכת שהחיינו וברכת הנהנין גם יחד. וכאשר הביע לפני את בקשתו לתת לו כתב הסכמה, נעניתי לו בכל לשון של חיבה, כי כל מן דין סמוכו לנא. והנני בזה להכירו בשמו ולקרוא לפניו אברך כמדרשו, אב בחכמה ורך בשנים, הלא הוא חביבי ויקירי, קנקן חדש מלא ישן, חריף ובקי, סוע"ה, עדיו לגאון ולתפארת רבה, שמו מפארים באהלה של תורה, כבוד שמו הרב ר' אליה וויינטרויב שליט"א. וידי נתונה לו לחזקו ולאמצו לפרסם חידושי תורתו בדפוס ולהפיצם בין לומדי תורה ושוחריה. ובודאי יעורר ספר זה קנאת סופרים בין ספסלי בית המדרש, וחזקה על קנאת סופרים שתרבה חכמה. ואמנם כדאי הוא המחבר — אשר הודות לכשרונותיו העצומים ויגיעתו הרבה בתורה ויראתו הקודמת, עלה בידו לסדר לדפוס את חידושי תורתו בעודנו באבו — שתתגלגל הזכות של הגדלת התורה והאדרתה על ידי ספרו. ואנו יושבים ומצפים לראות בעליות אליהו בתורה ובעבודה, בחכמה וביראה, ותלמידי חכמים כל זמן שמזקינים דעתם ניתוספת עליהם, עד היותו לאחד מגדולי התורה של הזמן. ועיני אוהביו וידידיו רואות ושמחות! מתוך חבת הקודש

לעמלי תורה

ולנים בעומקה

הנני חותם בכל חותמי ברכות

יצחק הוטנר

ה ק ר מ ה

הבריאה יש לה ב' בחינות — דו פרצופים — פנימיות וחיצוניות. בחינת האמיתית ובחינת ההסתר שיש עליה אשר זהו חיצוניותו הנראה לעינים ורק אחר התבוננות גדולה יכולים להגיע אל הפנימיות שלה. וביאור הדברים הוא דיש ב' בריאות והנהגות בעולם, בריאת הקדושה והנהגתה ובריאת הטומאה והרע והנהגתה. הקדושה הוא מה שהוא רצון העליון ב"ה וכבודו וזהו הפנימיות של צורת הבריאה, דכל קיום הבריאה הוא ברצונו ית' והתורה והמצוה שהם פנימיות רצונו ית' הוא פנימיות הבריאה, והרע והטומאה הוא בריאה שנפרד מקדושתו ית' ומציאותה הוא רק להעלים על רצונו הפנימי ולהראות רק מציאותה הטמאה — כהסתר הקליפה על הפרי — וזהו בכדי שיהי' להתאדם אשר כל מציאותה של הבריאה מהעולם היותר עליון עד עוה"ז הגשמי — עולם השפל — נברא בשבילו מקום להיות בנסיון, אם יומשך אחר רצונו וקדושתו ית' ויחפץ קרבת אלקים או אחרי תאות עיניו ולבו דהיינו הקליפה והטומאה אשר מעלימים ומסתירים על אר קדושתו ית'. והקליפה והטומאה הוא רק חיצוניות רצון העליון והוא צורת הבריאה רק מצד חיצוניותה. אבל צורתה הפנימיות הוא צורתה של הקדושה לבד. צורתה הפנימיות היא אמיתת המציאות שלה וצורתה החיצוניות היא עולם שכולו שקר.

אמנם איזו הדרך ישכון בה אור ה' באשר האדם עומד בעולם השפל. הנה אמרו חז"ל בן ג' שנים הכיר אברהם אע"ה את בוראו. והדרך לזה הוא ע"י שהסתכל בבירה ומתוך הבירה הציץ עליו בעל הבירה. והיינו דהבורא ב"ה נעלם מצד עצמותו ונגלה מצד מעשיו. דמצד עצמותו לית מחשבה תפיסא ב' כלל. ומצד פעולותיו דהיינו התהוות הבריאה והנהגתה זהו מה שאפשר לנו להשיג בהסתכלות בהבריאה דזהו הבירה יכולים להכיר גדלות הבורא. כמו כן אנחנו הדרך המוביל בית א"ל תוך אויר רוחניות טהורה והרגשים ועליות נעלים הוא ע"י הסתכלות בהבירה. אבל בהקדם לזה צריך לראות הבירה והנהגתה בצורתה האמיתית דאם לא יראה האמת ורק בכת דמיוני יראה דברים שאינם אמיתת הבריאה ואז א"א לראות עי"ז גדלות הבורא דאי"ז פעולותיו האמתיים. וכמו סומא א"א לו להשיג גדלות הענין של אור השמש שמאיר לארץ ולדברים מכיון דאין לו השגה במציאות אור השמש כלל. ואפשרות ראית הבירה בצורתה האמיתית הוא רק ע"י התורה לחוד. היא לבדה האספקלריא המאירה שלנו ובלעדה אינו רואה כלום. והיינו מפני שיש ב' מדרגות של שכל שהם רחוקים זה מזה בתכלית ממש דהיינו שכל הבורא ושכל הנברא אשר הריחוק ביניהם הוא באין ערוך. ומכיון שהבריאה נתהווה ע"י שכל הבורא ומציאותו האמיתי הוא כפי גזירת רצונו וחכמתו א"כ איך ישיג הנברא בשכלו המוגבלת ומצומצמת, אמיתת מציאות כל דבר. והאפשרות הוא רק ע"י התורה. דמציאותה היא שכל אלקי — חכמתו ורצונו ית' — ואז אפשר לראות ולהשיג אמיתת צורת הבריאה. דהנה אמרו אסתכל באורייתא וברא

עלמא, זאת אומרת דהמפה וצורתה של הבריאה היא התורה. והתורה כוללת כל מציאות הבריאה והנהגתה לעולם ועד. ובה נתגלה השכל האלקי שעי"ז נתהוה הבריאה כפי מפה זו ממש. והתורה כוללת כל השיעור קומה של הבריאה כדכתיב כולם בחכמה עשית. וכל שאין שכל האלקי שורה תוך שכלו — דהתורה ירדה למטה להתלבש תוך שכל האנושי ג"כ וזהו וירד ה' על הר סיני ומשה עלה אל האלקים — עליית המשיג לאחוז בהמושג — אין לו ראי' כלל באמיתת מעשה ידיו של בוראו יש מאין ורק רואה דברים מטושטשים לחוד אשר לא לה' המה.

ובמדת ראייתו בגדלות הבורא ע"י התורה שהיא השכל האלקי המגלה אמיתת מציאות הבריאה ומורה על גדולת בוראו, באותו שיעור מתעלה האדם ממצב השפל שלו ומתעלה למעלה מן הגשמיות והחומריות וחי הוא לא בעוה"ז הנראה לעיני בשר אלא בעולם קדוש דרואה רק את הפנימיות של הבריאה. ופנימיות צורתה הוא מה שכתוב כל מה שבראתי לשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ורואה ההנהגה והרצון העליון המקיים את הבריאה, במוחש תוך שכלו. כבר פשט הוא את הלבוש העליון של הבריאה והסיר קליפתה המכסה יפיה האמיתי ואלקותה. ואדם כזה קדוש יקרא לו כי אין לו שייכות אל חיצוניותה דהיא הקליפה ואינו חי תחת השגתה וממשלתה הטמאה. עולמו של האדם שחי בו היא רק כפי ציור שכלו ודמיונו וכפי תפיסא זו הרי זהו עולמו הקטן — כפי שכלו יהולל איש — ראיית עיני השכל בעולם שכולו קדוש הרי זה מביא לו חיים קדושים אבל אם השגתו וראיית שכלו הוא רק בחיצוניות העולם שהוא עולם השקר אז חיינו נמשכים כמו כן אחר ההבל, וכל השקפתו הוא סובב על נקודה זו וכמו"כ הנהגתו בעוה"ז הגשמי א"א להשיג בשכל האנושי לבד משום דא"א לראות מציאות הטוב והרע שגור חכמתו ורצונו ית' בשכל מוגבל כזה. ורק ע"י השכל האלקי אפשר להיות ראי' ברורה בזה. באורך לחוד נראה אור ובלא זה הרי הוא חושך ואפילה ממש והעוה"ז דומה ללילה כמו שאמרו חז"ל.

כי נר מצוה ותורה אור (משלי ו') וכתב ע"ז הרמח"ל נבג"מ (בדרך עץ חיים) וז"ל: כי לא כחכמת הנכריות וידיעת החול שאינה אלא ידיעת דבר מה אשר ישיג השכל בטרחו. אך התורה הנה קודש היא אשר לה מציאות גבוה בגבהי מרומים. וכאשר יעסוק בה האדם למטה אור היא אשר תאיר בנשמתו להגיע אותו אל גנוי מרומים גנוי הבורא ית"ש בדרך הארה ופעולה חזקה אשר היא פועלת בה. והוא דבר החכם ותורה אור. אור ממש ולא חכמה לבד ולא שמראה אור בדרך דמיון אלא אור ממש, כי זה מציאותה למעלה ובהכנסה בנשמה יכנס אור בה כאשר יכנס ניצוץ השמש בא' הבתים עכ"ל. והיינו דמציאותה של תורה היא אור לא רק חכמה ורק בכדי לאחוז ולגלות מציאות התורה הוא ע"י לימוד חכמתה שהאור נתלבשה בענינים אלו. והענין הוא דהנה אמרו חז"ל (פתיחתא דאיכה) הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו שהמאור שבה מחזירו למוטב. דמאור הוא מקור האור והמאור שבה הוא עצמותו ית' וכמו שדרשו רז"ל דנוטריקון של אנכי הוא אנא נפשי

כתבית יהבית דהיינו דהלביש עצמו בתורה ואע"ג דלית מחשבה תפיסא ביה מ"מ ע"י התורה אוחזין בו ואותי אתם לוקחין. וביאור הדברים הוא דהנה כל כוחות הנפש של האדם הם מוקפים ומונהגים ע"י רצונו — אין לך דבר שעומד בפני הרצון — והרצון עצמו מוקף מכח התענוג דכח התענוג הנעלם הוא המנהיג ומגלה הרצון — כמו שהוא בשיעור הקומה של הבריאה למעלה — ולעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ דוקא. והיינו דהתענוג הוא הכח היותר פנימי בנפש האדם ושם קשור כל עצמותו ממש. ולגלות התענוג בתורה הוא ע"י הלימוד בהתמדה גמורה בה. דהתמדה הוא ענין הדביקות באותו דבר דבמדה שמקשר עצמו בה באותו מדה מתגלה התענוג כמו בכל דבר שמקושר בו והתקשרותו בה הוא שאוהב אותה — וזהו נעשה אח"כ — ואז מתגלה התענוג כמו בכל דבר שאוהב. ובהתגלות כח התענוג אזי מתגלה אור התורה דזהו מציאותה. דבזה חלוק כח התענוג משאר הכוחות דעצמותו הוא אור שהוא למעלה מהתלבשות באותיות דאותיות הם מעלימים על האור והוא אור פשוט אבל בשאר הכוחות יש ענין האותיות העלם האור — ולפי' תוקף אור התענוג מתגלה במוח החכמה לא בבינה דשם הוא מלוכלך באותיות שבא הדבר בעומק ורוחב.

וענין אור התורה יובן על דרך החילוק בין נבואת משרע"ה לשאר הנביאים שאמרו חז"ל דהוא ראה באספקלריא המאירה והם ראו באספקלרי' שאינה מאירה והיינו דהוא ראה הענין כמו שמאיר בעולם עליון אשר שם היא מאירה בבהירותה והשגתו היה בעולם ההוא והיינו דנתגלה לו למטה כמו שמאיר באותה ברירות שמאיר בעולם העליון ההוא ובאותו העולם העליון הוא בבחינת אספקלרי' המאירה ואין מסך המכסה עליו אשר יגרע תוקף אורו אבל לשאר הנביאים נתגלה הדבר כמו שהוא בעולם שאין אמיתתו מאיר באותה ברירות רק מתוך לבושים ומסכים המעלימים וזהו עולם שאינה אספקלרי' המאירה. ומכיון דשרש התורה הוא בגבאי מרומים והיא למעלה מן הבריאה רק דנשתלשלה תוך לבושי הבריאה — אסתכל באורייתא וברא עלמא והתורה קדמה לעולם — וכל אורות הבריאה מכונסים בה והיא מלוכלכת תוך הבריאה, א"כ בהתגלות עצמותה מתוך הלבושים אזי מאיר אור עליון תוך נפש האדם. ואור זה הוא בהירות אמיתת המציאות כמו שהיא מאירה בעולמות עליונים ואמיתת ענין האלקות כמו שהוא מתגלה שם וזהו אורו והוא מתגלה רק בכוח התענוג אשר זהו הכח אשר צורתה היא של אור שאינו נתפס ממש בכלים. ורק ע"י הכלים דהוא אותיות התורה יכולים לאחוז באור זה. ומכיון דהאור הוא מקושר בהמאור ממילא כשמאיר אור התורה תוך נפש האדם אזי הוא נמשך אחר המאור דהוא עצמותו ית' דלית מחשבה תפיסא ביה — אודך באמיתך הוי"ה אלוקי — וחכם עדיף מנביא דכיון דהתורה היא בבחי' אין סוף כמו כן אורותיה דזהו עצמותה הם בגדר אין סוף וע"י התורה יכולים להגיע לאורות נעלים מהנבואה. והתורה נעשית אספקלרי' המאירה שלו שע"י יראה אמיתית מציאות האלקות והבריאה. ואז כשמסתכל בבירה בודאי יציץ עליו בעל הבירה דהוא המאור שבה. בזה"ק איתא על הא דכתיב נודע בשערים בעלה, בעלה

זה הקב"ה — בעלה של כנסת ישראל — הוא נודע לכל חד כפום מאי דמשער בליבי, וכפי התגלות אור התורה ככה מתגלה אליו הבורא כביכול. ועוד אמרו שם דהבריאה היתה בגין דישתמודעון תוקפיה וחיליה לבני נשא והיינו התגלות גדולתו בכדי שהאדם יבא למדריגת או תתענג על ה' התענוג היותר גדול, שהוא השגת גדולת הבורא ולאשתאבא בגופא דמלכא וכל זה שייך רק ע"י התורה ובפרט ע"י אורה הגדול. וזהו מה שאמרו חז"ל יגיעת ומצאת תאמין לא יגיעת ומצאת אל תאמין דהעיקר הוא היגיעה בתורה ואז בא לו הידיעה אבל לא דע"י שכלו השיג אותו רק שהוא מציאה דאינו רק גילוי דבר הנעלם דכיון דבעצם הוא שכל אלוקי הוא כמו מתנה מלמעלה והוא שפע של קדושה הנובע תוך המקבל ומאיר עיני שכלו בדעתא דלעילא.

אמנם מה מאד יפלא דמכיון שכ"כ רמה מעלת התורה אמאי רואים אנו שיש שלומדים הרבה ואעפ"כ אינו מאיר בהם תוקף קדושת התורה אבל הענין הוא עפימ"ש חז"ל על הא דכתיב זה שמי לעלם וזה זכרי לדור ודור דלא כמו שאני נכתב אני נקרא (דלעולם כתיב בלא ו' ופירושו הוא לעלם) אני נכתב ביה (יקו"ק) ונקרא באדני ואמיתת המציאות הוא שם הוי"ה (ועיין רש"י ריש וארא) אבל זה נעלם ע"י שם אדנות (וזהו ענין דרך ביום ההוא יהיה הוי"ה א' ושמו א' וכמ"ש בברכות) והוא ענין פנימיות וחיצוניות דמצד הפנימיות הוא רק כולו טוב והנהגת שם הוי"ה אבל הוא נתגלה רק תוך הלבושים והמסכים של שם אדנות. וממילא אין כאן גילוי אמיתת הנהגתו ית'. ואמיתות הנהגתו ית' הוא מדת האמת שלו דפירושו הוא אני ראשון ואני אחרון כדאיתא במד"ר וזהו דאמת הוא חותמו של הקב"ה ומכיון שאין אמת אלא תורה הרי נמצא דגנוז אור האמת בתוך התורה וזהו אור התורה והאלקות המלוכש בה (ועיין יהל אור להצ"צ נבג"מ דף תמא ובפלת הרמון לך לך דף לו דהוא האור דלע"ל דהוי"ה א' ושמו א') רק דמצד כח המסתיר שיש בהבריאה אי"ז מתגלה.

בשער הקדושה כתב חז"ל בפגם הנמשך ע"י מדות המגונות. והנה ענין המדות הם מוטבעות באדם בנפש השפלה הנקראת יסודות הכלולה. הם בחינת הדומם והצומחת והבהמית והמדברת. כי גם מורכבות מוטב ורע. והנה בנפש הזה תלויות המדות הטובות והרעות והם כסא ויסוד ושורש אל הנפש העליונה השכלית אשר בה תלוי תרי"ג מצות התורה כנ"ל בשער א', לפי אין המדות מכלל התרי"ג מצות. ואמנם הן הכנות עקריות אל התרי"ג מצות בקיומם או בביטולם יען כי אין כוח בנפש השכלית לקיים המצות ע"י תרי"ג אברי הגוף אלא באמצעות נפש היסודית המחוברת אל הגוף עצמו בסוד כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ולפי' ענין המדות הרעים קשים מן העבירות עצמן מאד וכו' כי להיותם עקרים ויסודות לא נמנו בכלל תרי"ג המצות התלויות בנפש השכלית עכ"ל בקיצור מעט (יעו"ש ח"א שער ב'). והיינו דלכל אדם יש ב' נפשות נפש מקליפת נוגה שמעורב טו"ר — והיא נפש היסודית — וזהו מחי' הגוף, ונפש דקדושה דהיא חלק אלוקה ממעל

ממש והיא מתלבשת תוך הנפש הזה בכדי שיפעול שגוף האדם יעשה רצון קונו דהיא תרי"ג מצות התורה כדבעי למהוי וזהו תכלית ירידתה תוך קליפה זו. — (ועיין בתניא פ"א)

נמצא דנפש האדם שמקיים הגוף הוא בא מכת ההסתר על אלקות שהיא מקליפת נוגה — תניא פ"א — והיא מעורבת טו"ר ובתוך הכלים של הגוף ובנפש זו מתגלה הנשמה — דהם לבושא דנשמתא — וכפי זיכוך כלים אלו כמ"כ במדה זו מתגלה בהגוף אור הנשמה כמו דלפי כח כלי העין במדה זו יתגלה בו כח הראות של הצפוש — דהאור הוא כפי בית קיבול הכלי — ומכיון דנפש זו היא בת דו פרצופים של טו"ר כן לפי"ז יהיה בכל א' מפרצופיה גילוי הנשמה. והנה בתורה אע"פ דהיא עצמות עץ החיים אמרו עליה חז"ל זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו ההיפוך. והענין הוא כמ"ש בתורת חיים להאדמו"ר האמצעי מלויבאוויטש נבג"מ שמות דף ד' וה' דמצד ענין הלימוד שלא לשמה ממש אז נעשית להיפוך של סם חיים והוא משום דהרע המעורב בנפש זו הוא ענין הישות — כוחי ועוצם ידי דהוא שרש הקליפה למטה — ומצד לבוש זה א"א שיתגלה בו לא אור התורה — דלא יגורך רע — ולא האמת של תורה ונעשה רק פלפולים של הבל והתורה דוחה לגמרי (ועיין נתיבות עולם נתיב התורה פ"ז) דזהו לבוש המנגד להאמת ואור התורה וכל מציאותה הוא מצד כח ההסתר המעלים על אמיתות הבריאה. וזהו שכתב ברוח חיים (אבות פ"ב מ"א או יאמר כי העיקר וכו') דמה שנאמר דמתוך שלא לשמה בא לשמה הוא דוקא אם בשעת הלא לשמה לומד על זה האופן שיגיע מזה ללשמה יעו"ש והיינו דאי היסוד שלו הוא ללמוד לשמה וזהו פרצוף הטוב של נפש זו רק דעכשיו א"א לו ונעשה כאן תערובת של טו"ר אי"ז מזיק לגמרי כיון דעצם הלבוש הוא חלק הטוב שבנפשו רק דעל מקרה נתערב הרע שבנפש זו אז יכול לבא לידי לשמה ולא נעשית ח"ו סם המות, ומזה נצמח כל הענין דאינו מאיר בהם אור התורה.. כל המשתמש דייקא באור תורה אז אור תורה מחיהו. וראה דבר נפלא עד היכן ענין זה מגיע דאיתא בתיקונים (הובא בר"ח שער הקדושה פט"ז) דמה שאמר הקב"ה למשרע"ה מהסנה אל תקרב של נעליך וכו' זה היה משום דבת פרעה כשפתחה את התיבה נגעה בו — ובכדי שיתגלה לו אמיתת אלקותו ית' היה זה פגם וחסרון וגוף כזה אינו בית קיבול לאמיתות אור האלקות, וזהו כלל דברי רז"ל במד"ר בראשית דכל הרוצה לטעות דייקא יבא ויטעה דהיסוד של הטעות הוא מתשוקת הגוף אחר מציאות ההסתר מפני ערבותם. ומהות ענינים אלו הם ענין הטעות ואם מניח זה ליסודו בודאי יבא ויטעה.

אמנם תנאי אחר יש בלימוד התורה דבכדי לגלות האור כי טוב ומתוק שבה הוא דוקא ע"י יגיעה בתורה כמבואר שם בתורת חיים ומבואר ג"כ בשערי אורה להאדמו"ר האמצעי מלויבאוויטש נבג"מ פנ"ד — פנ"ו ענין זה בארוכה על מאמר רז"ל במחשכים השיבני זה תלמוד בבלי דיש

בה ריבוי העלמות על האמת של תורה מחמת ריבוי הקושיות שבה אבל ע"י העמל והיגיעה והעמקה לפלפל ולתרץ קושיות אלו ולהוציא דברי תורה אמיתיים מלימודו אזי מתגלה אור נעלה ביותר שא"א שהיה מתגלה בלאו הכי וע"י שבירת ההעלם דייקא מגיעים לשורש התורה וזהו סדר העולם דברישא חשוכא והדר נהורא דייקא כגילוי האור תבא מתוך החשך ואם בחקותי תלכו שתהיו עמלים דייקא בתורה.

כל קנאות יש בהם גרמא לירידת האדם חוץ מקנאת סופרים שהעידו עליו חז"ל. דתרבה חכמה וקנאה שייך דוקא על מי שהוא בדומה לו דאז הוא תוקף הקנאה וזהו מטירתי בהוצאת ספרי זה בכדי שיתרבה ענין קנאת סופרים ויראו הכל כי אפשר גם כאן במקום החשך היותר גדול ובדרא בתראה דעקבתא ממש דמשיחא, ללון בעומקה של הלכה ולפלפל בתורה. ואין לך דבר שאינו פוגע בעצמיות האדם כמדת הקנאה (שבא מתוקף הרגש מעלתו שהיה יכול, ונוגע לו בעצמיותו להשיג) וזה יהיה סיבה לשיקוע יותר גדולה בתורתו ית' שהיא חכמתו ורצונו. וע"י הלימוד בה באופן כדבעי למהוי נזכה לעלות מעלה מעלה להיות דבוקים רק בבוראינו ונזכה בקרוב בעזה"ת להגאולה השלימה והאמיתית שיתגלה כבוד הוי"ה וראו דייקא כל בשר דייקא כי פי הוי"ה דבר.

ידיעה כללית זו צריך המעיין בספרי לידע שהדברים נרשמו ונסדרו כל א' בזמנים שונים וע"כ שייך שיהיה סברא א' נשנה גם בפרק אחר כי רשמתי כתבים אלו בשעת עיוני באותו סוגיא ובשנים שונות. וידעתי כי לא בכוחי ועוצם ידי ח"ו כתבתי ספר זה רק דוה היה מתנת חנם מאת המרחם על עמו ישראל שהוא החונן דעת לדלים. ועפ"י הצעת אחרים וסיועם הדפסתי אותו בשביל התועלת שיכול לבא מזה לכבוד התורה ולומדיה ויהי רצון מאתו ית"ש בעל הרצון שיקובלו דברי תורה אלו בעיני הלומדים תורת ה'.

קראתי את הספר "פתחי שערים" כי הוא פותח ענין זה המדובר בו בחקירות וסברות כלליות לפני בני תורה עפ"י מהלך הלימוד בדרך הישיבות שהנחילנו רבותינו הק' גדולי הדור העבר אשר מימיהם אנו שותין ונמסר לנו ע"י תלמידיהם הגאונים שי' בדור זה להיות לנו למאירת עינים בשיטות הש"ס ונושאי כליהם. ובזה באתי להביע תודה עמוקה לחברי ורבותי דישיבת מיר הק' שהדריכוני בלימודי עפ"י מהלך זו בכלל ובפרט להני תרי גדולי תורה שמסתופפים בישיבתנו הגאונים ר' אבא בערמאן ור' שמואל ברנבוים שליט"א שזכיתי לקבל חלק גדול של הדרכתי ע"י לימודם עמי כמה זמנים בהישיבה.

והנני מביע תודתי להורי היקרים יצ"ו מוקירי רבנן שהניחו אותי לישב על התורה ועבודה בשלוח ובמנוחת הנפש וסייעוני בכל כוחם בעבודתי וגם הרחיקו מעלי הענינים המונעים ומבלבלים השיקוע בתורת ה', אשר בחשך המר הזה נמצאים הם על כל מדרך כף רגל. ועוד יותר שלא שתו לב כלל להתפעל מצווחת כח החשך [אשר התפשט למצב אוים ונורא במדינה זו] הקורא בריש גלי מה תהי' התכלית של בנינו אם לא ישתוו עם הגוים בלימוד חכמותיהם ונהי' בזה ככל הגוים (היו לא תהי' ר"ל) ואז דוקא נצלית את דרכינו ואז דוקא נשכיל. והשי"ת יצילנו ממחשבה הנשחתה הזו שהכניסו עצמם לדרכים אחרים, חדשים מקרוב באו לא שערום אבותינו הק' בדורות שעברו ושמו בטחונם באלילים לא ידעום ולא חלק להם. ונתהפך הטפל ונעשה לעיקר ונכנסה צרתה לביתה להעיק לה. ובטרם ישתרשו שרשי קדושת התורה בקרבו בכדי שיעשו פרי ויגדלו אותו ויביאו אותו לתכליתו האמיתית כפי אשר רצה בוראו, נעשה הוא שקוע בענינים אלו ונלכד במחלקות שפתי', והאור והחשך משתמשים בערבוביא בתוך מוחו ולבו, וממילא אי"ז אור כמובן. וכיון דמניח זה ליסוד החיים שלו אשר כל עניני החיים בתורה ומצות שיתעסק בהם בהיותו אח"כ חוץ לכותלי ביהמ"ד הם ענפים המתפרדים ומסתעפים מיסוד החינוך שספג בתוכו בהיותו בתוך הישיבה, א"כ אין לקוות מסוג זה שיקדשו שמו ית' לעיני העמים ויהיו לשם ולתפארת בכלל ישראל הקדושים.

ואז נמצא דהבור רק אין בו מים ופירש"י אבל נחשים ועקרבים יש בו דאם אין בו מי התורה הק' בהכרח שיש בו נחשים ועקרבים כמ"ש הגר"א נבג"מ והם הדעות המעופשות של נחש הקדמוני. ויצא העגל הזהב הזה מתחת ידי דעות כוזבות הללו האומרים אלה וכו' ישראל. ובאמת הוא עצת היונים להכניס חכמתם בתוך קדושי ישראל. ומטמאים המוחין (כדאיתא בתניא פ"ח) וכיון דנחשך השליט — מוח שליט על הלב בטבעו יעו"ש פי"ב — אז עקוב הלב מכל. קבלה בידינו מקדושינו נ"ע דבדור האחרון קודם הגאולה עיקר הנסיון הוא בעניני דעות ולפי' באו להחשיך עיניהם של ישראל להכניס בקרבם חכמתם הטמאה במקום אשר הי' צריך לכנוס אור דעת אמת שהיא תורתנו הק'. מי שענינו אינם טרוטות עדיין ולא נשקע בשערי מות, ואין תאות עולם השקר והערב לחיכו לשעתו, משחד אותו ומעור עיניו, רואה הוא במוחש כל הנ"ל בלי שום הגזמה כלל. והוא א' מהנסיונות של דור האחרון אשר יצרפו כצרף הכסף והזהב קודם בא אור הגאולה שיזרח לנו כשמש בצהרים בבי"א. ואשרי המחכה לו.

ותודות להשי"ת שהורי שליט"א הכירו בדעת ברורה ובהירה איך שיסוד הכל הוא התוה"ק ותרי"ג מצוותי' וזהו התכלית האמיתית, וע"כ לא התפעלו כלל מרוחות אלו. ועי"ז יכולתי בעז"ה ללין בעומקה של ד' אמות של תורה. ותורתי היא תורתם. וה' הטוב הנאמן לשלם שכר לטובים ישלם להם טובתם בזה ובבא. ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים יומם ולילה בתורה ומצות.

ישראל אלי' וויינטרויב